Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)

της 22ας Σεπτεμβρίου 2016*

«Παράβαση κράτους μέλους — Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων — Άρθρο 34 ΣΛΕΕ — Ποσοτικοί περιορισμοί επί των εισαγωγών — Μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος — Πολύτιμα μέταλλα που έχουν σφραγιστεί σε τρίτη χώρα σύμφωνα με την ολλανδική νομοθεσία — Εισαγωγή στην Τσεχική Δημοκρατία μετά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία — Άρνηση αναγνωρίσεως της σφραγίδας — Προστασία των καταναλωτών — Αναλογικότητα — Παραδεκτό»

Στην υπόθεση C-525/14,

με αντικείμενο προσφυγή του άρθρου 258 ΣΛΕΕ λόγω παραβάσεως, ασκηθείσα στις 20 Νοεμβρίου 2014,

Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την P. Němečková καθώς και από τους E. Manhaeve και G. Wilms, με τόπο επιδόσεων στο Λουξεμβούργο,

προσφεύγουσα,

κατά

Τσεχικής Δημοκρατίας, εκπροσωπούμενης από τους M. Smolek, T. Müller και J. Vláčil, καθώς και από την J. Očková,

καθής,

υποστηριζόμενης από:

τη **Γαλλική Δημοκρατία**, εκπροσωπούμενη από τους D. Colas και R. Coesme,

παρεμβαίνουσα,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Ilešič, πρόεδρο τμήματος, C. Toader, A. Rosas, A. Prechal και E. Jarašiūnas (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Campos Sánchez-Bordona

γραμματέας: M. Aleksejev, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 17ης Φεβρουαρίου 2016,

* Γλώσσα διαδικασίας: η τσεχική.

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 3ης Μαΐου 2016,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με την προσφυγή της, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ζητεί από το Δικαστήριο να διαπιστώσει ότι η Τσεχική Δημοκρατία, αρνούμενη να αναγνωρίσει ορισμένες ολλανδικές σφραγίδες, και συγκεκριμένα τις σφραγίδες του ολλανδικού οργανισμού σημάνσεως WaarborgHolland (στο εξής: σφραγίδες του WaarborgHolland), παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 34 ΣΛΕΕ.

Η προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία και η διαδικασία ενώπιον του Δικαστηρίου

2 Με έγγραφο οχλήσεως της 30ής Σεπτεμβρίου 2011, η Επιτροπή, θεωρώντας ότι η πρακτική του Puncovní úřad (οργανισμός σημάνσεως, Τσεχική Δημοκρατία, στο εξής: τσεχικός οργανισμός σημάνσεως), η οποία συνίσταται στην άρνηση αναγνωρίσεως των σφραγίδων του WaarborgHolland, ανεξάρτητου οργανισμού σημάνσεως που εδρεύει στις Κάτω Χώρες και διαθέτει υποκαταστήματα σε τρίτα κράτη, και, συνακόλουθα, στην απαίτηση να τίθεται στα οικεία πολύτιμα μέταλλα και τσέχικη σφραγίδα, αντιβαίνει στο άρθρο 34 ΣΛΕΕ, ζήτησε από την Τσεχική Δημοκρατία να υποβάλει τις παρατηρήσεις της.

3 Με απαντητικό έγγραφο της 30ής Νοεμβρίου 2011, η Τσεχική Δημοκρατία δεν αμφισβήτησε ότι δεν αναγνωρίζει τις σφραγίδες αυτές. Ωστόσο, το εν λόγω κράτος μέλος υποστήριξε, κατ' ουσίαν, ότι η υπό κρίση υπόθεση αφορά την ελεύθερη παροχή υπηρεσιών, και όχι την ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων, και ότι η επίμαχη άρνησή της δικαιολογείται από το γεγονός ότι δεν έχει τη δυνατότητα να διακρίνει ποιες από τις σφραγίδες αυτές έχουν τεθεί εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης και ποιες έχουν τεθεί εντός της Ένωσης.

4 Αφού εξέτασε τα επιχειρήματα που παρέθεσε η Τσεχική Δημοκρατία με το ως άνω έγγραφο, η Επιτροπή απέστειλε στην Τσεχική Δημοκρατία, στις 30 Μαΐου 2013, αιτιολογημένη γνώμη, με την οποία υποστήριζε, μεταξύ άλλων, ότι οι διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ περί ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων εφαρμόζονται στα προϊόντα που βρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ένωσης, συνεπώς και στα προϊόντα τρίτων κρατών τα οποία έχουν νομίμως εισαχθεί σε κράτος μέλος σύμφωνα με τις επιταγές του άρθρου 29 ΣΛΕΕ. Η Επιτροπή ζήτησε από την Τσεχική Δημοκρατία να θεσπίσει τα αναγκαία μέτρα για τη συμμόρφωσή της με το άρθρο 34 ΣΛΕΕ εντός δύο μηνών από την κοινοποίηση της αιτιολογημένης γνώμης.

5 Με απαντητικό έγγραφο της 23ης Ιουλίου 2013, η Τσεχική Δημοκρατία ενέμεινε στην άποψή της, τονίζοντας, μεταξύ άλλων, ότι η άρνηση αναγνωρίσεως των σφραγίδων του WaarborgHolland δικαιολογείται από την ανάγκη προστασίας των καταναλωτών. Θεωρώντας την απάντηση αυτή μη ικανοποιητική, η Επιτροπή αποφάσισε να ασκήσει την υπό κρίση προσφυγή.

6 Με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 26 Φεβρουαρίου 2015, η Γαλλική Δημοκρατία ζήτησε να της επιτραπεί να παρέμβει στην υπό κρίση υπόθεση υπέρ της Τσεχικής Δημοκρατίας. Το αίτημα αυτό έγινε δεκτό με απόφαση του Προέδρου του Δικαστηρίου της 24ης Μαρτίου 2015.

Επί της αιτήσεως για επανάληψη της προφορικής διαδικασίας

7 Μετά την ανάπτυξη των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα, η Τσεχική Δημοκρατία, με δικόγραφο που κατέθεσε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 18 Μαΐου 2016, ζήτησε από το Δικαστήριο την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, προβάλλοντας, κατ' ουσίαν, ότι «σημαντικό μέρος [των προτάσεων] στηρίζεται σε πλείονες εσφαλμένες παραδοχές».

8 Συναφώς, υπενθυμίζεται, αφενός, ότι ο Οργανισμός του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ο Κανονισμός Διαδικασίας του Δικαστηρίου δεν προβλέπουν τη δυνατότητα των διαδίκων να καταθέσουν παρατηρήσεις για να απαντήσουν στις προτάσεις του γενικού εισαγγελέα (αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 2014, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, C-335/12, EU:C:2014:2084, σκέψη 45, και της 4ης Μαΐου 2016, Επιτροπή κατά Αυστρίας, C-346/14, EU:C:2016:322, σκέψη 23).

9 Αφετέρου, κατά το άρθρο 83 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Δικαστήριο μπορεί, αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, να διατάξει οποτεδήποτε την επανάληψη της προφορικής διαδικασίας, ιδίως όταν κρίνει ότι δεν έχει διαφωτιστεί επαρκώς ή όταν ένας διάδικος, μετά το πέρας της διαδικασίας αυτής, επικαλεστεί νέο πραγματικό περιστατικό δυνάμενο να ασκήσει αποφασιστική επιρροή επί της αποφάσεως του Δικαστηρίου, ή ακόμα όταν, προς επίλυση της διαφοράς, το Δικαστήριο χρειάζεται να στηριχθεί σε επιχείρημα επί του οποίου δεν διεξήχθη συζήτηση μεταξύ των διαδίκων.

10 Εν προκειμένω, το Δικαστήριο, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, κρίνει ότι έχει στη διάθεσή του όλα τα αναγκαία στοιχεία για να αποφανθεί επί της υπό κρίση προσφυγής και ότι η εν λόγω προσφυγή δεν χρειάζεται να εξεταστεί υπό το πρίσμα νέου πραγματικού περιστατικού δυνάμενου να ασκήσει αποφασιστική επιρροή επί της αποφάσεώς του ή υπό το πρίσμα επιχειρήματος επί του οποίου δεν διεξήχθη συζήτηση ενώπιόν του.

11 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν συντρέχει λόγος να διαταχθεί η επανάληψη της προφορικής διαδικασίας.

Επί της προσφυγής

Επί του παραδεκτού

Επιχειρήματα των διαδίκων

12 Η Τσεχική Δημοκρατία θεωρεί την προσφυγή απαράδεκτη κατά το μέρος που προσάπτεται παράβαση του άρθρου 34 ΣΛΕΕ όσον αφορά «ορισμένες ολλανδικές σφραγίδες». Με τη συγκεκριμένη φράση, καθώς και με τη λέξη «ιδίως», τις οποίες χρησιμοποιεί η Επιτροπή στα αιτήματά της, υποδηλώνεται ότι η διαφορά αφορά και άλλες ολλανδικές σφραγίδες, πέραν εκείνων του WaarborgHolland. Κατά την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία και με την προσφυγή της, η Επιτροπή επιχείρησε όμως να στοιχειοθετήσει την προσαπτόμενη παράβαση μόνον ως προς τις σφραγίδες του WaarborgHolland. Συναφώς, δεν ασκεί επιρροή το γεγονός ότι η διαφορά αφορά, εν γένει, τη μη αναγνώριση των πολύτιμων μετάλλων για τα οποία δεν είναι δυνατόν να διαπιστωθεί εάν έχουν σφραγιστεί σε τρίτο κράτος ή στο έδαφος της Ένωσης. Πρέπει, συναφώς, να γίνει δεκτό ότι η προσφυγή στερείται σαφήνειας και ακρίβειας και ότι, ως εκ τούτου, είναι παραδεκτή μόνον ως προς τις σφραγίδες του WaarborgHolland.

13 Η Επιτροπή προβάλλει ότι η προσφυγή της είναι εξ ολοκλήρου παραδεκτή. Με το έγγραφο οχλήσεως επισήμανε εν γένει στην Τσεχική Δημοκρατία ότι υποχρεούται, κατά το άρθρο 34 ΣΛΕΕ, να δέχεται εμπορεύματα τα οποία έχουν, αφενός, ελεγχθεί και σφραγισθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) και, αφετέρου, έχουν νομίμως διατεθεί στο εμπόριο σε οποιοδήποτε κράτος μέλος του ΕΟΧ. Επιπλέον, με την αιτιολογημένη γνώμη, διαπίστωσε

ότι η Τσεχική Δημοκρατία δεν τηρεί τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 34 ΣΛΕΕ, διότι «δεν αναγνωρίζει ορισμένες ολλανδικές σφραγίδες». Η διατύπωση αυτή επαναλαμβάνεται στο αιτητικό του δικογράφου και δεν αμφισβητήθηκε από την Τσεχική Δημοκρατία.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

14 Δεδομένου ότι το Δικαστήριο δύναται να εξετάσει αυτεπαγγέλτως εάν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 258 ΣΛΕΕ για την άσκηση προσφυγής λόγω παραβάσεως (απόφαση της 14ης Ιανουαρίου 2010, Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας, C-343/08, EU:C:2010:14, σκέψη 25 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία) και οτί η προσφυγή δεν αφορά εθνική νομοθετική ή κανονιστική ρύθμιση, αλλά την πρακτική που ακολουθεί ο τσεχικός οργανισμός σημάνσεως, υπενθυμίζεται, καταρχάς, ότι διοικητική πρακτική κράτους μέλους μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής λόγω παραβάσεως, εφόσον έχει σε ορισμένο βαθμό παγιωθεί και γενικευθεί (αποφάσεις της 29ης Απριλίου 2004, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-387/99, EU:C:2004:235, σκέψη 42 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και της 5ης Μαρτίου 2009, Επιτροπή κατά Ισπανίας, C-88/07, EU:C:2009:123, σκέψη 54).

15 Εν προκειμένω, η Τσεχική Δημοκρατία δεν αμφισβητεί ότι πληροί τα κριτήρια αυτά η πρακτική του τσεχικού οργανισμού σημάνσεως κατά της οποίας βάλλει η Επιτροπή, προσκομίζοντας προς απόδειξη της υπάρξεώς της εν λόγω πρακτικής δύο ανακοινώσεις του προέδρου του εν λόγω οργανισμού, συνημμένες στο δικόγραφο της προσφυγής. Το κράτος μέλος αυτό δεν αμφισβητεί ούτε ότι η ως άνω πρακτική μπορεί να του καταλογιστεί. Αμφισβητεί, αντιθέτως, το παραδεκτό της προσφυγής, υποστηρίζοντας ότι αυτή στερείται σαφήνειας και ακρίβειας.

16 Δυνάμει του άρθρου 120, στοιχείο γ', του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου και της σχετικής νομολογίας, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να προσδιορίζει το αντικείμενο της διαφοράς, τους ισχυρισμούς και τα επιχειρήματα που προβάλλονται, περιλαμβάνοντας συνοπτική έκθεση των εν λόγω ισχυρισμών. Οι σχετικές αναφορές πρέπει να είναι αρκούντως σαφείς και ακριβείς, προκειμένου ο καθού να μπορεί να προετοιμάσει την άμυνά του και το Δικαστήριο να ασκήσει τον έλεγχό του. Επομένως, τα ουσιώδη πραγματικά και νομικά στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται μια προσφυγή πρέπει να προκύπτουν κατά τρόπο συνεκτικό και κατανοητό από το ίδιο το κείμενο του δικογράφου της προσφυγής, τα δε αιτήματα που περιλαμβάνει το δικόγραφο αυτό πρέπει να είναι διατυπωμένα κατά τρόπο μη διφορούμενο, ούτως ώστε να αποκλείεται το ενδεχόμενο είτε να αποφανθεί το Δικαστήριο ultra petita είτε να παραλείψει να αποφανθεί επί ορισμένης αιτιάσεως (αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 2013, Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας, C-545/10, EE:C:2013:509, σκέψη 108 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και της 23ης Φεβρουαρίου 2016, Επιτροπή κατά Ουγγαρίας, C-179/14, EE:C:2016:108, σκέψη 141).

17 Επιπλέον, κατά πάγια νομολογία, στο πλαίσιο προσφυγής ασκηθείσας δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ, το έγγραφο οχλήσεως που η Επιτροπή απευθύνει σε κράτος μέλος και, ακολούθως, η αιτιολογημένη γνώμη που εκδίδει οριοθετούν το αντικείμενο της διαφοράς, το οποίο, επομένως, δεν μπορεί μεταγενέστερα να διευρυνθεί. Συγκεκριμένα, η δυνατότητα του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του, ακόμη και αν το κράτος μέλος κρίνει ότι δεν είναι απαραίτητο να κάνει χρήση της δυνατότητας αυτής, αποτελεί ουσιαστική εγγύηση που απορρέει από τη Συνθήκη, η δε τήρησή της συνιστά ουσιώδη τύπο για τη νομιμότητα της διαδικασίας διαπιστώσεως παραβάσεως κράτους μέλους. Κατά συνέπεια, η αιτιολογημένη γνώμη και η προσφυγή της Επιτροπής πρέπει να στηρίζονται στις ίδιες αιτιάσεις που προβάλλονται με το έγγραφο οχλήσεως, με το οποίο η Επιτροπή κινεί την προ της ασκήσεως της προσφυγής διαδικασία (αποφάσεις της 29ης Σεπτεμβρίου 1998, Επιτροπή κατά Γερμανίας, C-191/95, EU:C:1998:441, σκέψη 55, καθώς και της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, Επιτροπή κατά Πορτογαλίας, C-457/07, EU:C:2009:531, σκέψη 55 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

18 Συνεπώς, η αιτιολογημένη γνώμη και η προσφυγή που ασκείται δυνάμει του άρθρου 258 ΣΛΕΕ πρέπει να εκθέτουν τις αιτιάσεις κατά τρόπο συνεκτικό και ακριβή, ώστε το κράτος μέλος και το Δικαστήριο να είναι σε θέση να αντιληφθούν επακριβώς το περιεχόμενο της προσαπτόμενης παραβάσεως του δικαίου της Ένωσης, πράγμα το οποίο συνιστά αναγκαία προϋπόθεση προκειμένου το εν λόγω κράτος να μπορέσει να προβάλει λυσιτελώς τους αμυντικούς ισχυρισμούς του και το Δικαστήριο να διαπιστώσει την ύπαρξη της προβαλλόμενης παραβάσεως (αποφάσεις της 14ης Οκτωβρίου 2010, Επιτροπή κατά Αυστρίας, C-535/07, EU:C:2010:602, σκέψη 42, καθώς και της 3ης Μαρτίου 2011, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, C-50/09, EU:C:2011:109, σκέψη 64 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

19 Εν προκειμένω, εφόσον η Επιτροπή, με τη χρήση της φράσεως «ορισμένες ολλανδικές σφραγίδες» στο αιτητικό του δικογράφου της προσφυγής, επιδιώκει να συμπεριλάβει στην προσφυγή της και άλλες σφραγίδες, πέραν εκείνων που αναφέρονται ρητώς, δηλαδή των σφραγίδων του WaarborgHolland, το δικόγραφο αυτό δεν ανταποκρίνεται στις προαναφερθείσες στη σκέψη 16 της παρούσας αποφάσεως επιταγές του Κανονισμού Διαδικασίας και της νομολογίας, καθόσον δεν προσδιορίζεται με ακρίβεια στο δικόγραφο ποιες είναι αυτές οι άλλες σφραγίδες, η δε χρήση της λέξεως «ορισμένες» αποκλείει να αφορά η προσφυγή το σύνολο των ολλανδικών σφραγίδων.

20 Επιπλέον, το έγγραφο οχλήσεως, μολονότι αφορά γενικώς την εφαρμογή του άρθρου 34 ΣΛΕΕ και της σχετικής με τα πολύτιμα μέταλλα νομολογίας, εντούτοις αναφέρεται ρητώς μόνο στις σφραγίδες του WaarborgHolland. Επιπλέον, ενώ στο αιτητικό του δικογράφου της προσφυγής, όπως και στο διατακτικό της αιτιολογημένης γνώμης, γίνεται λόγος για «ορισμένες ολλανδικές σφραγίδες», το αιτιολογικό της αιτιολογημένης γνώμης αφορά μόνον τις σφραγίδες του WaarborgHolland. Επομένως, δεν πληρούνται ούτε οι επιταγές της νομολογίας που παρατίθεται στις σκέψεις 17 και 18 της παρούσας αποφάσεως.

21 Υπό τις συνθήκες αυτές, η προσφυγή της Επιτροπής κρίνεται απορριπτέα ως απαράδεκτη, κατά το μέτρο που αφορά την άρνηση αναγνωρίσεως άλλων ολλανδικών σφραγίδων, πέραν εκείνων του WaarborgHolland.

Επί της ουσίας

Επιχειρήματα των διαδίκων

22 Η Επιτροπή προβάλλει ότι η επιβαλλόμενη από την Τσεχική Δημοκρατία υποχρέωση εκ νέου σφραγίσεως ορισμένων πολύτιμων μετάλλων που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη, παρά το γεγονός ότι τα εν λόγω πολύτιμα μέταλλα έχουν ήδη σφραγισθεί σύμφωνα με την ολλανδική νομοθεσία και έχουν διατεθεί στο εμπόριο εντός της Ένωσης, συνιστά μη δικαιολογημένο περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων.

23 Κατά την Επιτροπή, δεν είναι βάσιμη η θέση της Τσεχικής Δημοκρατίας ότι, για να εφαρμοστεί η αρχή της αμοιβαιότητας, τα πολύτιμα μέταλλα τρίτων κρατών πρέπει όχι μόνον να έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ένωσης, αλλά και να έχουν, εν συνεχεία, διατεθεί στο εμπόριο εντός κράτους μέλους, το οποίο πρέπει, επιπλέον, να είναι το κράτος μέλος βάσει της νομοθεσίας του οποίου έχει τεθεί η σφραγίδα, δηλαδή εν προκειμένω το Βασίλειο των Κάτω Χωρών. Συγκεκριμένα, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, εφόσον τα προϊόντα τρίτων κρατών έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ένωσης, πρέπει να τυγχάνουν της ίδιας μεταχειρίσεως όπως τα εμπορεύματα της Ένωσης. Επομένως, η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων ισχύει για τα πολύτιμα μέταλλα που έχουν σφραγισθεί σε τρίτο κράτος από υποκατάστημα οργανισμού σημάνσεως εδρεύοντος σε κράτος μέλος, εν προκειμένω στο Βασίλειο των Κάτω Χωρών, και έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ένωσης.

24 Η διάθεση στο εμπόριο τηρουμένης της ισχύουσας νομοθεσίας συγκαταλέγεται στις σχετικές με την ελεύθερη κυκλοφορία απαιτήσεις και, συνεπώς, αποτελεί προϋπόθεση χαρακτηρισμού του πολύτιμου μετάλλου ως εμπορεύματος της Ένωσης, και όχι ένα επιπλέον, αναγκαίο για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, στάδιο. Εξάλλου, το κράτος μέλος εντός του οποίου το πολύτιμο μέταλλο τίθεται σε ελεύθερη κυκλοφορία μπορεί να είναι άλλο από αυτό του οποίου η νομοθεσία διέπει τη σφράγιση των συγκεκριμένων μετάλλων. Η θέση αυτή επιβεβαιώνεται, μεταξύ άλλων, από τον κανονισμό (ΕΚ) 764/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τη θέσπιση διαδικασιών σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων εθνικών τεχνικών κανόνων στα προϊόντα που κυκλοφορούν νομίμως στην αγορά άλλου κράτους μέλους και για την κατάργηση της απόφασης 3052/95/ΕΚ (ΕΕ 2008, L 218, σ. 21), καθώς και από τον κανονισμό (ΕΚ) 765/2008 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 9ης Ιουλίου 2008, για τον καθορισμό των απαιτήσεων διαπίστευσης και εποπτείας της αγοράς όσον αφορά την εμπορία των προϊόντων και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) 339/93 του Συμβουλίου (ΕΕ 2008, L 218, σ. 30).

25 Συνεπώς, εφόσον τα πολύτιμα τα πολύτιμα μέταλλα έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία, δεν έχει σημασία το γεγονός ότι δεν έχουν σφραγισθεί εντός της Ένωσης.

26 Περαιτέρω, η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, τα κράτη μέλη δεν μπορούν να απαιτούν την εκ νέου σφράγιση των προϊόντων που εισάγονται από κράτος μέλος εντός του οποίου έχουν νομίμως διατεθεί στο εμπόριο και έχουν σφραγισθεί βάσει της νομοθεσίας του κράτους αυτού, εφόσον οι ενδείξεις της σφραγίδας αυτής είναι αντίστοιχες εκείνων που απαιτούνται στο κράτος μέλος εισαγωγής και κατανοητές από τους καταναλωτές του εν λόγω κράτους. Εν προκειμένω, οι σφραγίδες του WaarborgHolland, μολονότι έχουν τεθεί σε τρίτο κράτος, είναι σύμφωνες με τη νομοθεσία των Κάτω Χωρών, οι δε ενδείξεις που αναγράφονται σε αυτές είναι αντίστοιχες με εκείνες που απαιτεί η Τσεχική Δημοκρατία και κατανοητές από τους καταναλωτές του κράτους μέλους αυτού.

27 Εξάλλου, η Τσεχική Δημοκρατία δεν απέδειξε ότι ο επίμαχος περιορισμός είναι ικανός να διασφαλίσει την επίτευξη του επιδιωκόμενου σκοπού της προστασίας των καταναλωτών και ότι δεν βαίνει πέραν του αναγκαίου για την επίτευξή του μέτρου. Συναφώς, η Επιτροπή επισημαίνει ότι ο WaarborgHolland είναι οργανισμός σημάνσεως που υπόκειται στο ολλανδικό δίκαιο και στην εποπτεία των ολλανδικών δημοσίων αρχών, και έχει διαπιστευτεί από ολλανδικό οργανισμό διαπιστεύσεως κατά την έννοια του κανονισμού 765/2008, οι δε ολλανδικές δημόσιες αρχές διασφαλίζουν τον έλεγχο των υποκαταστημάτων των οικείων οργανισμών σημάνσεως τόσο στα κράτη μέλη όσο και σε τρίτα κράτη.

28 Η Τσεχική Δημοκρατία προβάλλει ότι η προσφυγή, κατά το μέτρο που είναι παραδεκτή, είναι αβάσιμη. Πρώτον, το εν λόγω κράτος μέλος, διευκρινίζοντας ότι οι παρατηρήσεις του αφορούν μόνον τις σφραγίδες του WaarborgHolland, υποστηρίζει ότι για τα πολύτιμα μέταλλα που έχουν σφραγισθεί σε τρίτο κράτος δεν ισχύει η κατά το άρθρο 34 ΣΛΕΕ ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων, έστω και αν αυτά έχουν σφραγισθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία κράτους μέλους.

29 Για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνωρίσεως απαιτείται η διαδοχική εκπλήρωση δύο προϋποθέσεων, ήτοι να τεθεί το εμπόρευμα σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ένωσης κατά την έννοια του άρθρου 29 ΣΛΕΕ, δηλαδή να τηρηθούν οι διατυπώσεις εισαγωγής και να καταβληθούν οι απαιτούμενοι στο οικείο κράτος μέλος δασμοί και φόροι ισοδυνάμου αποτελέσματος, και στη συνέχεια να διατεθεί το εμπόρευμα στο εμπόριο εντός του εν λόγω κράτους μέλους σύμφωνα με τη μη φορολογική και τελωνειακή νομοθεσία του κράτους αυτού. Εν προκειμένω, δεν τηρήθηκε η συγκεκριμένη αλληλουχία, διότι τα επίμαχα πολύτιμα μέταλλα έχουν βεβαίως σφραγισθεί σύμφωνα με την ολλανδική νομοθεσία, πλην όμως η σφράγιση πραγματοποιήθηκε σε τρίτο κράτος και τα εμπορεύματα δεν διατέθηκαν στο εμπόριο στο ολλανδικό έδαφος.

30 Δεύτερον, όσον αφορά τον περιορισμό της ελεύθερης κυκλοφορίας των πολύτιμων μετάλλων που έχουν σφραγισθεί στις Κάτω Χώρες, η Τσεχική Δημοκρατία φρονεί ότι ο περιορισμός αυτός δικαιολογείται από την ανάγκη προστασίας των καταναλωτών και είναι ανάλογος προς τον σκοπό αυτόν. Συναφώς, το εν λόγω κράτος μέλος προβάλλει ότι δεν έχει τη δυνατότητα να διακρίνει τα εν λόγω πολύτιμα μέταλλα από εκείνα που έχουν σφραγισθεί σε τρίτο κράτος. Συνεπώς, η απαίτηση να τίθεται και η τσεχική σφραγίδα αποτελεί το μόνο μέσο που διαθέτει η Τσεχική Δημοκρατία προκειμένου να ελέγξει την είσοδο στην αγορά της Ένωσης εμπορευμάτων που έχουν σφραγισθεί σε τρίτα κράτη. Δεν αρκεί η δυνατότητα των ολλανδικών αρχών να ελέγχουν τη σφράγιση που έχει πραγματοποιηθεί σε τρίτα κράτη, ούτε και ο έλεγχος των δειγμάτων και της σφραγίσεως που διενεργείται σε τρίτα κράτη. Το εν λόγω κράτος μέλος επισημαίνει, επίσης, ότι, όσον αφορά τη σφράγιση αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα, δεν υφίσταται σύστημα αναγνωρίσεως, εντός της Ένωσης, των αρμοδίων για την αξιολόγηση της συμμορφώσεως αρχών των τρίτων κρατών.

31 Η Γαλλική Δημοκρατία, που παρεμβαίνει υπέρ της Τσεχικής Δημοκρατίας, προβάλλει, κυρίως, ότι η εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνωρίσεως στα σφραγισμένα πολύτιμα μέταλλα υπόκειται σε μία επιπλέον προϋπόθεση, η οποία δεν ισχύει για άλλα προϊόντα, και συγκεκριμένα στην προϋπόθεση να έχει πραγματοποιηθεί η σφράγιση στο έδαφος του κράτους μέλους εξαγωγής από ανεξάρτητο οργανισμό που εδρεύει στο εν λόγω κράτος μέλος. Η προϋπόθεση αυτή δικαιολογείται από την ιδιαίτερη φύση της σφραγίσεως, η οποία απορρέει από το κρατικό προνόμιο της εγγυήσεως του βαθμού καθαρότητας. Κατά συνέπεια, η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως δεν ισχύει για αντικείμενο που έχει σφραγισθεί στο έδαφος κράτους μέλους διαφορετικού από το κράτος μέλος εξαγωγής ή στο έδαφος τρίτου κράτους, όπως συμβαίνει εν προκειμένω με τις σφραγίδες του WaarborgHolland. Δεν αρκεί στη συγκεκριμένη περίπτωση το γεγονός ότι το εν λόγω αντικείμενο έχει τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία σε κράτος μέλος. Συνεπώς, δεν στοιχειοθετείται η προσαπτόμενη παράβαση του άρθρου 34 ΣΛΕΕ.

32 Επικουρικώς, η Γαλλική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι, ακόμη και αν εφαρμοζόταν η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, ο περιορισμός της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων που απορρέει από την άρνηση των τσεχικών αρχών να αναγνωρίσουν τις σφραγίδες του WaarborgHolland είναι συμβατός με το άρθρο 34 ΣΛΕΕ, διότι δικαιολογείται από τον σκοπό της προστασίας των καταναλωτών και της διασφαλίσεως του θεμιτού χαρακτήρα των εμπορικών συναλλαγών, είναι δε ανάλογος προς τον σκοπό αυτόν.

33 Σε απάντηση, η Επιτροπή προβάλλει, μεταξύ άλλων, ότι από τη νομολογία του Δικαστηρίου δεν προκύπτει ότι, για να ισχύσει η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως, η σφραγίδα πρέπει να τίθεται στο έδαφος του κράτους μέλους του οποίου η νομοθεσία διέπει τη σφράγιση. Επιπλέον, σύμφωνα με τον κανονισμό 765/2008, τα κράτη μέλη υποχρεούνται να αναγνωρίζουν την ισοτιμία των υπηρεσιών που παρέχονται από διαπιστευμένο βάσει του κανονισμού αυτού οργανισμό σημάνσεως, ακόμη και αν το υποκατάστημα του εξουσιοδοτημένου οργανισμού σημάνσεως που έθεσε τη σφραγίδα δεν βρίσκεται στο έδαφος του οικείου κράτους μέλους ούτε στο έδαφος της Ένωσης. Συναφώς, η Επιτροπή τονίζει ότι η ανεξαρτησία των ολλανδικών οργανισμών σημάνσεως ή του ολλανδικού οργανισμού διαπιστεύσεως δεν αμφισβητείται και ότι οι εγγυήσεις ανεξαρτησίας που παρέχονται από τον εγκεκριμένο από το κράτος μέλος εξαγωγής οργανισμό σημάνσεως δεν πρέπει οπωσδήποτε να συμπίπτουν με τις εγγυήσεις που προβλέπονται στο κράτος μέλος εισαγωγής.

Εκτίμηση του Δικαστηρίου

34 Κατά πάγια νομολογία, κάθε εμπορική ρύθμιση των κρατών μελών δυνάμενη να παρακωλύσει, άμεσα ή έμμεσα, πραγματικά ή δυνητικά, το εμπόριο εντός της Ένωσης θεωρείται μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό κατά την έννοια του άρθρου 34 ΣΛΕΕ (αποφάσεις της 11ης Ιουλίου 1974, Dassonville, 8/74, EU:C:1974:82, σκέψη 5, και της 16ης Ιανουαρίου 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, σκέψη 16).

35 Ειδικότερα, τα εμπόδια στην ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων που δημιουργεί, ελλείψει εναρμονίσεως των νομοθεσιών, η εφαρμογή επί των εμπορευμάτων προελεύσεως άλλων κρατών μελών, όπου αυτά νομίμως παρασκευάζονται και διατίθενται στο εμπόριο, κανόνων που αφορούν τους όρους στους οποίους πρέπει να ανταποκρίνονται τα εμπορεύματα αυτά αποτελούν μέτρα ισοδυνάμου αποτελέσματος και απαγορεύονται από το άρθρο 34 ΣΛΕΕ, εφόσον η εφαρμογή τους δεν δικαιολογείται από την επιδίωξη σκοπού γενικού συμφέροντος ικανού να υπερισχύσει των απαιτήσεων της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων (βλ., συναφώς, απόφαση της 20ής Φεβρουαρίου 1979, Rewe-Zentral, η λεγόμενη «Cassis de Dijon», 120/78, EU:C:1979:42, σκέψη 8, καθώς και αποφάσεις της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, σκέψη 11, και της 16ης Ιανουαρίου 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, σκέψη 17).

36 Υπενθυμίζεται, επίσης, ότι, σύμφωνα με το άρθρο 28, παράγραφος 2, ΣΛΕΕ, η επιβαλλόμενη από τα άρθρα 34 έως 37 ΣΛΕΕ απαγόρευση των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των κρατών μελών εφαρμόζεται στα προϊόντα καταγωγής κρατών μελών, καθώς και στα προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρών που ευρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός των κρατών μελών. Κατά το άρθρο 29 ΣΛΕΕ, θεωρούνται ότι ευρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός κράτους μέλους τα προϊόντα προελεύσεως τρίτων χωρών για τα οποία έχουν τηρηθεί οι διατυπώσεις εισαγωγής και έχουν εισπραχθεί στο κράτος μέλος αυτό οι απαιτούμενοι δασμοί και οι φορολογικές επιβαρύνσεις ισοδυνάμου αποτελέσματος και για τα οποία δεν έχουν επιστραφεί ολικώς ή μερικώς οι εν λόγω δασμοί και επιβαρύνσεις.

37 Το Δικαστήριο έχει εξ αυτών συναγάγει ότι, όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων στο εσωτερικό της Ένωσης, τα ευρισκόμενα σε ελεύθερη κυκλοφορία προϊόντα εξομοιώνονται οριστικώς και πλήρως με τα προϊόντα προελεύσεως των κρατών μελών και ότι, κατά συνέπεια, οι διατάξεις του άρθρου 34 ΣΛΕΕ εφαρμόζονται αδιακρίτως στα προϊόντα που προέρχονται από την Ένωση και στα προϊόντα που έχουν τεθεί σε κυκλοφορία εντός οιουδήποτε κράτους μέλους, ανεξαρτήτως της αρχικής προελεύσεώς τους (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 15 Δεκεμβρίου 1976, Donckerwolcke και Schou, 41/76, EU:C:1976:182, σκέψεις 17 και 18, της 18ης Νοεμβρίου 2003, Budějovický Budvar, C-216/01, EU:C:2003:618, σκέψη 95, καθώς και της 16ης Ιουλίου 2015, UNIC και Uni.co.pel, C-95/14, EU:C:2015:492, σκέψη 41).

38 Ωστόσο, από τη νομολογία του Δικαστηρίου προκύπτει επίσης ότι η διάθεση ενός προϊόντος στην αγορά αποτελεί στάδιο μεταγενέστερο της εισαγωγής. Όπως δεν αρκεί να έχει κατασκευασθεί ένα προϊόν νομίμως εντός της Ένωσης για να μπορεί να διατεθεί στην αγορά, έτσι και η νόμιμη εισαγωγή ενός προϊόντος δεν συνεπάγεται ότι το προϊόν αυτό μπορεί αυτομάτως να διατεθεί στην αγορά. Προϊόν προελεύσεως τρίτου κράτους που έχει τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εξομοιώνεται, συνεπώς, με τα προϊόντα καταγωγής των κρατών μελών όσον αφορά την εξάλειψη των δασμών και των ποσοτικών περιορισμών μεταξύ των κρατών μελών. Ωστόσο, κατά το μέτρο που δεν υφίσταται ρύθμιση της Ένωσης για την εναρμόνιση των προϋποθέσεων εμπορίας των οικείων προϊόντων, το κράτος μέλος εντός του οποίου τα προϊόντα αυτά τίθενται σε ελεύθερη κυκλοφορία μπορεί να μην επιτρέψει τη διάθεσή τους στην αγορά, εφόσον δεν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις της εθνικής νομοθεσίας, με την επιφύλαξη της τηρήσεως του δικαίου της Ένωσης (αποφάσεις της 30ής Μαΐου 2002, Expo Casa Manta, C-296/00, EU:C:2002:316, σκέψεις 31 και 32, καθώς και της 12ης Ιουλίου 2005, Alliance for Natural Health κ.λπ., C-154/04 και C-155/04, EU:C:2005:449, σκέψη 95).

39 Όπως κατ' ουσίαν επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας με τα σημεία 57 και 58 των προτάσεών του, από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η Επιτροπή, η αρχή της αμοιβαίας αναγνωρίσεως που έχει κατοχυρωθεί με την προπαρατεθείσα στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως νομολογία δεν έχει εφαρμογή όσον αφορά τη διάθεση στο εμπόριο, εντός της Ένωσης, εμπορευμάτων καταγωγής τρίτων κρατών, που ευρίσκονται σε ελεύθερη κυκλοφορία, εφόσον αυτά δεν έχουν νομίμως διατεθεί στο εμπόριο στο έδαφος κράτους μέλους, πριν την εξαγωγή τους σε κράτος μέλος διαφορετικό από αυτό στο οποίο έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία.

40 Εν προκειμένω, δεν αμφισβητείται ότι η υπό κρίση προσφυγή δεν αφορά την άρνηση αναγνωρίσεως των σφραγίδων του WaarborgHolland και την εκ νέου σφράγιση που ως εκ τούτου απαιτεί η Τσεχική Δημοκρατία σε περίπτωση απευθείας εισαγωγής στο έδαφός της, από τρίτο κράτος, πολύτιμων μετάλλων που φέρουν σφραγίδες του WaarborgHolland, οι οποίες έχουν τεθεί εκτός του εδάφους της Ένωσης. Επίσης, η προσφυγή δεν αφορά τις σφραγίδες που προβλέπονται από τη Διεθνή Σύμβαση για τον Έλεγχο και τη Σήμανση Αντικειμένων από Πολύτιμα Μέταλλα, που υπογράφηκε στη Βιέννη στις 15 Νοεμβρίου 1972 και τροποποιήθηκε στις 18 Μαΐου 1988, ούτε τις σφραγίδες που προβλέπονται από διμερείς συμβάσεις αμοιβαίας αναγνωρίσεως σφραγίδων που τίθενται σε αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα, οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ ορισμένων κρατών μελών και τρίτων κρατών, όπως αυτές για τις οποίες κάνει λόγο ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 30 των προτάσεών του.

41 Αντιθέτως, με την εν λόγω προσφυγή η Επιτροπή αμφισβητεί τη συμβατότητα με το άρθρο 34 ΣΛΕΕ της ακολουθούμενης στην Τσεχική Δημοκρατία πρακτικής να μην αναγνωρίζονται οι σφραγίδες του WaarborgHolland, οι οποίες είναι σφραγίδες εγγυήσεως, και, συνεπώς, να απαιτείται εκ νέου σφράγιση των οικείων πολύτιμων μετάλλων κατά την εισαγωγή στην Τσεχική Δημοκρατία πολύτιμων μετάλλων που φέρουν τις σφραγίδες αυτές και τα οποία είτε έχουν νομίμως σφραγισθεί και διατεθεί στο εμπόριο στο έδαφος των Κάτω Χωρών, ή, ενδεχομένως, στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, είτε έχουν σφραγισθεί στο έδαφος τρίτου κράτους σύμφωνα με την ολλανδική νομοθεσία και έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία σε άλλο κράτος μέλος, πλην της Τσεχικής Δημοκρατίας, είτε πρόκειται για το Βασίλειο των Κάτω Χωρών είτε για άλλο κράτος μέλος.

42 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι εθνική ρύθμιση η οποία επιβάλλει την εκ νέου σφράγιση στο κράτος μέλος εισαγωγής των αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα που εισάγονται από άλλα κράτη μέλη, όπου έχουν νομίμως διατεθεί στο εμπόριο και έχουν σφραγισθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία των εν λόγω κρατών, καθιστά τις εισαγωγές αυτές δυσχερέστερες και δαπανηρότερες, με συνέπεια να αποτελεί μέτρο ισοδυνάμου αποτελέσματος προς ποσοτικό περιορισμό κατά την εισαγωγή, κατά την έννοια του άρθρου 34 ΣΛΕΕ (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 21ης Ιουνίου 2001, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, C-30/99, EU:C:2001:346, σκέψη 27, καθώς και της 16ης Ιανουαρίου 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, σκέψεις 18 και 20).

43 Τούτο συμβαίνει και με την πρακτική που αποτελεί αντικείμενο της υπό κρίση υποθέσεως. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με την πρακτική αυτή, τα πολύτιμα μέταλλα που φέρουν σφραγίδα του ολλανδικού οργανισμού σημάνσεως WaarborgHolland και τα οποία είτε έχουν νομίμως σφραγισθεί και διατεθεί στο εμπόριο στις Κάτω Χώρες ή σε άλλο κράτος μέλος είτε έχουν σφραγισθεί στο έδαφος τρίτου κράτους σύμφωνα με την ολλανδική νομοθεσία και έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία σε κράτος μέλος, ανεξαρτήτως του αν έχουν ή όχι διατεθεί νομίμως στο εμπόριο στο έδαφος κράτους μέλους, μπορούν να διατεθούν στο εμπόριο στην Τσεχική Δημοκρατία μόνον αφού ελεγχθούν και σφραγισθούν εκ νέου με σφραγίδα εγγυήσεως στο εν λόγω κράτος μέλος, με συνέπεια η εισαγωγή των προϊόντων αυτών στο έδαφος της Τσεχικής Δημοκρατίας από άλλα κράτη μέλη να καθίσταται δυσχερέστερη και δαπανηρότερη.

44 Συνεπώς, η εν λόγω πρακτική απαγορεύεται από το άρθρο 34 ΣΛΕΕ, εκτός εάν μπορεί να δικαιολογηθεί αντικειμενικά.

45 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, εθνική ρύθμιση που αποτελεί μέτρο ισοδύναμου προς ποσοτικούς περιορισμούς αποτελέσματος κατά την έννοια του άρθρου 34 ΣΛΕΕ μπορεί ενδεχομένως να δικαιολογηθεί από έναν από τους λόγους γενικού συμφέροντος του άρθρου 36 ΣΛΕΕ ή από επιτακτικές ανάγκες (αποφάσεις της 10ης Φεβρουαρίου 2009, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-110/05, EU:C:2009:66, σκέψη 59 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και της 6ης Σεπτεμβρίου 2012, Επιτροπή κατά Βελγίου, C-150/11, EU:C:2012:539, σκέψη 53).

46 Εν προκειμένω, η Τσεχική Δημοκρατία επικαλείται την επιτακτική ανάγκη προστασίας των καταναλωτών.

47 Συγκεκριμένα, το Δικαστήριο έχει κρίνει, συναφώς, ότι η υποχρέωση του εισαγωγέα να σφραγίσει τα αντικείμενα από πολύτιμα μέταλλα με σφραγίδα που εμφαίνει την περιεκτικότητα σε καθαρό μέταλλο αποτελεί, κατ' αρχήν, μέτρο ικανό να εξασφαλίσει την αποτελεσματική προστασία των καταναλωτών και να συμβάλει στην εντιμότητα των εμπορικών συναλλαγών (αποφάσεις της 21ης Ιουνίου 2001, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, C-30/99, EU:C:2001:346, σκέψη 29, και της 16ης Ιανουαρίου 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, σκέψη 21).

48 Ωστόσο, στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έχει επίσης αποφανθεί ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί να απαιτεί νέα σφράγιση των προϊόντων που εισάγονται από άλλο κράτος μέλος όπου έχουν νομίμως διατεθεί στο εμπόριο και σφραγιστεί σύμφωνα με τη νομοθεσία αυτού του κράτους, εφόσον οι ενδείξεις που παρέχονται με τη σφραγίδα αυτή, όποια και αν είναι η μορφή της, αντιστοιχούν προς τις ενδείξεις τις οποίες απαιτεί το κράτος μέλος εισαγωγής και οι οποίες είναι κατανοητές από τους καταναλωτές του κράτους αυτού (αποφάσεις της 21ης Ιουνίου 2001, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, C-30/99, EU:C:2001:346, σκέψη 30, και της 16ης Ιανουαρίου 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, σκέψη 22.

49 Ωστόσο, εν προκειμένω, αντικείμενο της διαφοράς δεν είναι η ισοτιμία μεταξύ των παρεχομένων από τις σφραγίδες του WaarborgHolland ενδείξεων και των ενδείξεων που πρέπει να παρέχουν οι σφραγίδες εγγυήσεως της Τσεχικής Δημοκρατίας ούτε το αν οι καταναλωτές του εν λόγω κράτους μέλους είναι σε θέση να κατανοήσουν τις ενδείξεις αυτές, στοιχεία που άλλωστε δεν αμφισβητεί η Τσεχική Δημοκρατία, αλλά ο βαθμός της εγγυήσεως που παρέχει η σφράγιση η οποία πραγματοποιείται στο έδαφος τρίτου κράτους από υποκαταστήματα ολλανδικού οργανισμού σημάνσεως, εν προκειμένω του WaarborgHolland, ο οποίος δύναται, κατά την ολλανδική νομοθεσία, να ασκεί μέρος τουλάχιστον των σχετικών με τη σφράγιση δραστηριοτήτων του εκτός του εδάφους της Ένωσης.

50 Η Τσεχική Δημοκρατία, υποστηριζόμενη από τη Γαλλική Δημοκρατία προβάλλει, συγκεκριμένα, ότι σφραγίδα που τίθεται εκτός του εδάφους της Ένωσης, ακόμη και αν η σφράγιση πραγματοποιείται από υποκαταστήματα ανεξάρτητου οργανισμού σημάνσεως ο οποίος, κατά το δίκαιο του κράτους μέλους όπου εδρεύει, επιτρέπεται να ασκεί μέρος των δραστηριοτήτων του στο έδαφος τρίτου κράτους, δεν παρέχει επαρκείς εγγυήσεις ώστε να θεωρηθεί ισότιμη προς τη σφραγίδα που θα είχε τεθεί από ανεξάρτητο οργανισμό κράτους μέλους στο έδαφος του κράτους μέλους αυτού. Η αξιοπιστία της σφραγίσεως που πραγματοποιείται εκτός του εδάφους της Ένωσης δεν μπορεί, σύμφωνα με τα εν λόγω κράτη μέλη, να διασφαλιστεί, λόγω των εμποδίων στην άσκηση επαρκούς ελέγχου, από το κράτος μέλος στο οποίο εδρεύει ο οργανισμός αυτός, επί των δραστηριοτήτων του εν λόγω οργανισμού στο έδαφος τρίτων κρατών.

51 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι, όσον αφορά την απαίτηση σφραγίσεως από νομικό πρόσωπο που πληροί ορισμένες προϋποθέσεις ικανότητας και ανεξαρτησίας, το Δικαστήριο έχει, βεβαίως, αποφανθεί ότι ένα κράτος μέλος δεν μπορεί, υποστηρίζοντας ότι η παρεχόμενη με τη σφράγιση εγγύηση διασφαλίζεται μόνο με την παρέμβαση του αρμόδιου οργανισμού του κράτους εισαγωγής, να αντιταχθεί στην εμπορία επί του εδάφους του αντικειμένων από πολύτιμο μέταλλο που έχουν σφραγιστεί στο κράτος μέλος εξαγωγής από ανεξάρτητο οργανισμό. Συγκεκριμένα, η ύπαρξη διπλών ελέγχων στο κράτος μέλος εξαγωγής και στο κράτος μέλος εισαγωγής δεν δικαιολογείται όταν τα αποτελέσματα του ελέγχου που πραγματοποιείται στο κράτος μέλος καταγωγής ανταποκρίνονται στις ανάγκες του κράτους μέλους εισαγωγής. Συναφώς, το Δικαστήριο έχει επίσης κρίνει ότι η παρεχόμενη από τη σφραγίδα εγγύηση διασφαλίζεται όταν η σφράγιση διενεργείται από ανεξάρτητο οργανισμό εντός του κράτους μέλους εξαγωγής (βλ., συναφώς, απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, σκέψεις 17 έως 19).

52 Ωστόσο, δεδομένου του κινδύνου απάτης που υφίσταται στην αγορά των αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα και του ότι μικρές μεταβολές στην περιεκτικότητα του πολυτίμου μετάλλου μπορεί να έχουν πολύ μεγάλη σημασία για το περιθώριο κέρδους του παραγωγού, το Δικαστήριο έχει δεχθεί ότι, ελλείψει σχετικής ρυθμίσεως της Ένωσης, η επιλογή των κατάλληλων για την αντιμετώπιση του

κινδύνου αυτού μέτρων εναπόκειται στα κράτη μέλη, τα οποία διαθέτουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως (βλ., συναφώς, απόφαση της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, σκέψεις 21 και 22).

53 Στο πλαίσιο αυτό, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η επιλογή μεταξύ του εκ των προτέρων ελέγχου από ανεξάρτητο οργανισμό και ενός συστήματος στο πλαίσιο του οποίου οι παραγωγοί του κράτους μέλους εξαγωγής επιτρέπεται να σφραγίζουν οι ίδιοι τα οικεία εμπορεύματα εμπίπτει μεν στην εξουσία εκτιμήσεως εκάστου κράτους μέλους, αλλά κράτος μέλος του οποίου η νομοθεσία επιβάλλει τη σφράγιση από ανεξάρτητο οργανισμό δεν μπορεί να αντιτάσσεται στη διάθεση στο εμπόριο στο έδαφός του αντικειμένων από πολύτιμα μέταλλα εισαγόμενων από άλλα κράτη μέλη, εφόσον τα αντικείμενα αυτά έχουν σφραγιστεί από ανεξάρτητο οργανισμό εντός του κράτους μέλους εξαγωγής. Το Δικαστήριο έχει, εξάλλου, τονίσει ότι οι εγγυήσεις ανεξαρτησίας που παρέχει ο οργανισμός του κράτους μέλους εξαγωγής δεν είναι απαραίτητο να συμπίπτουν με αυτές που προβλέπει η νομοθεσία του κράτους μέλους εισαγωγής (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 15ης Σεπτεμβρίου 1994, Houtwipper, C-293/93, EU:C:1994:330, σκέψεις 20, 22, 23 και 27, καθώς και της 16 Ιανουαρίου 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, σκέψεις 36 και 37).

54 Το Δικαστήριο δεν έχει, ωστόσο, αποφανθεί ακόμη σχετικά με σφραγίδες εγγυήσεως που έχουν τεθεί στο έδαφος τρίτου κράτους. Ως προς το ζήτημα αυτό, δεδομένου του κινδύνου απάτης που υφίσταται στην αγορά των πολύτιμων μετάλλων και της ευρείας εξουσίας εκτιμήσεως που το Δικαστήριο έχει αναγνωρίσει στα κράτη μέλη όσον αφορά την επιλογή των κατάλληλων για την αντιμετώπιση του κινδύνου αυτού μέτρων, πρέπει να γίνει δεκτό ότι, ελλείψει σχετικής ρυθμίσεως της Ένωσης, ένα κράτος μέλος δύναται, στο πλαίσιο της καταπολεμήσεως της απάτης, προς διασφάλιση της προστασίας των καταναλωτών στο έδαφός του, να μην επιτρέπει στον οικείο ή στους οικείους οργανισμούς σημάνσεως ή σε άλλους φορείς τους οποίους έχει εξουσιοδοτήσει για τη σφράγιση των πολύτιμων μετάλλων με σφραγίδες εγγυήσεως του κράτους μέλους αυτού να πραγματοποιούν τις εν λόγω σφραγίσεις στο έδαφος τρίτου κράτους.

55 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, ως έχει σήμερα το δίκαιο της Ένωσης και εξαιρουμένων των περιπτώσεων που διέπονται από διεθνή σύμβαση, οι οποίες, όπως προαναφέρθηκε στη σκέψη 40 της παρούσας αποφάσεως, δεν αποτελούν αντικείμενο της υπό κρίση προσφυγής, το κράτος μέλος δύναται, καταρχήν, βάσει της υπομνησθείσας στη σκέψη 52 της παρούσας αποφάσεως νομολογίας, να θεωρεί ότι οι σφραγίδες εγγυήσεως κράτους μέλους που έχουν τεθεί στο έδαφος τρίτων κρατών δεν παρέχουν στους καταναλωτές επίπεδο προστασίας αντίστοιχο των σφραγίδων εγγυήσεως που έχουν τεθεί από ανεξάρτητους οργανισμούς στο έδαφος των κρατών μελών.

56 Συναφώς, η Επιτροπή δεν μπορεί να επικαλεστεί λυσιτελώς τον κανονισμό 765/2008 προς στήριξη της θέσεως ότι, εφόσον ο WaarborgHolland είναι οργανισμός αξιολογήσεως της συμμορφώσεως, διαπιστευμένος από τον ολλανδικό οργανισμό διαπιστεύσεως βάσει του κανονισμού αυτού, η Τσεχική Δημοκρατία υποχρεούται σε κάθε περίπτωση να δέχεται στο έδαφός της τα πολύτιμα μέταλλα που φέρουν σφραγίδες του οργανισμού αυτού, όταν εισάγονται από άλλο κράτος μέλος, χωρίς να ασκεί έλεγχο και, ενδεχομένως, να απαιτεί την εκ νέου σφράγισή τους.

57 Συγκεκριμένα, αφενός, ενώ το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 765/2008 ορίζει ότι, όταν ένας οργανισμός αξιολογήσεως της συμμορφώσεως ζητεί διαπίστευση, την ζητεί κατ' αρχήν από τον εθνικό οργανισμό διαπιστεύσεως του κράτους μέλους στο οποίο είναι εγκατεστημένος, ο κανονισμός αυτός, αντιθέτως, δεν αναφέρει τίποτα όσον αφορά το ζήτημα του εδάφους στο οποίο οι οργανισμοί αξιολογήσεως της συμμορφώσεως δύνανται ή οφείλουν να ασκούν τις δραστηριότητές τους, ούτε όσον αφορά το εάν και κατά πόσον η διαπίστευσή τους από τον εθνικό οργανισμό διαπιστεύσεως βάσει του εν λόγω κανονισμού καλύπτει και τις δραστηριότητες που ασκούν οι οργανισμοί αξιολογήσεως της συμμορφώσεως μέσω των υποκαταστημάτων τους σε τρίτα κράτη. Αφετέρου και κατά τα λοιπά, το εάν η αμφισβητούμενη από την Επιτροπή τσεχική πρακτική είναι ή όχι συμβατή με τον κανονισμό 765/2008 δεν αποτελεί αντικείμενο της υπό κρίση διαφοράς.

58 Τονίζεται, ωστόσο, ότι η άσκηση της ευχέρειας των κρατών μελών για την οποία γίνεται λόγος στη σκέψη 55 της παρούσας αποφάσεως δεν δικαιολογείται εάν, σύμφωνα με την υπομνησθείσα στη σκέψη 51 της παρούσας αποφάσεως νομολογία, τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενεργείται στο κράτος μέλος εξαγωγής των επίμαχων πολύτιμων μετάλλων ανταποκρίνονται στις ανάγκες του κράτους μέλους εισαγωγής.

59 Τέτοια, όμως, είναι η περίπτωση εν προκειμένω όσον αφορά τα πολύτιμα μέταλλα που έχουν σφραγισθεί από τον WaarborgHolland στο έδαφος των Κάτω Χωρών και έχουν νομίμως διατεθεί στο εμπόριο στο κράτος μέλος αυτό, ή ενδεχομένως στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, σύμφωνα με την υπομνησθείσα στη σκέψη 53 της παρούσας αποφάσεως πάγια νομολογία του Δικαστηρίου.

60 Το ίδιο ισχύει και για τα πολύτιμα μέταλλα που έχουν σφραγισθεί από τον WaarborgHolland σε τρίτο κράτος και έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ένωσης και τα οποία, πριν την εξαγωγή τους στην Τσεχική Δημοκρατία, έχουν διατεθεί νομίμως στο εμπόριο στο έδαφος κράτους μέλους το οποίο, όπως και η Τσεχική Δημοκρατία, έχει επιλέξει να μην επιτρέπει στον οικείο ή στους οικείους οργανισμούς σημάνσεως ή σε άλλους φορείς τους οποίους έχει εξουσιοδοτήσει για τη σφράγιση των πολύτιμων μετάλλων με τις σφραγίδες εγγυήσεως του κράτους μέλους αυτού να πραγματοποιούν τις σφραγίσεις αυτές στο έδαφος τρίτου κράτους. Συγκεκριμένα, σε μια τέτοια περίπτωση, πρέπει να γίνει δεκτό ότι ο έλεγχος που διενεργείται από ένα τέτοιο κράτος μέλος κατά τη διάθεση των οικείων πολύτιμων μετάλλων στο εμπόριο στο έδαφός του ανταποκρίνεται στις ανάγκες της Τσεχικής Δημοκρατίας, εφόσον, στην περίπτωση αυτή, τα εν λόγω κράτη μέλη αποσκοπούν στην επίτευξη του ίδιου επιπέδου προστασίας των καταναλωτών.

61 Διαπιστώνεται, συναφώς, ότι, στις περιπτώσεις για τις οποίες γίνεται λόγος στις σκέψεις 59 και 60 της παρούσας αποφάσεως, δεν μπορεί να δικαιολογηθεί η άρνηση αναγνωρίσεως των σφραγίδων του WaarborgHolland από την Τσεχική Δημοκρατία και, ως εκ τούτου, στοιχειοθετείται η προσαπτόμενη παράβαση.

62 Αντιθέτως, από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι, στην περίπτωση των πολύτιμων μετάλλων που έχουν σφραγισθεί με σφραγίδα του WaarborgHolland στο έδαφος τρίτου κράτους, έχουν τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ένωσης και έχουν εξαχθεί στην Τσεχική Δημοκρατία χωρίς προηγουμένως να έχουν διατεθεί νομίμως στο εμπόριο σε κράτος μέλος, καθώς και στην περίπτωση τέτοιων εμπορευμάτων που, μετά τη θέση τους σε ελεύθερη κυκλοφορία, έχουν διατεθεί νομίμως στο εμπόριο σε κράτος μέλος το οποίο δεν απαιτεί σφράγιση των πολύτιμων μετάλλων από ανεξάρτητο οργανισμό, ή, ακόμη, σε κράτος μέλος το οποίο απαιτεί τέτοια σφράγιση, αλλά επιτρέπει αυτή να πραγματοποιείται στο έδαφος τρίτων κρατών, τα αποτελέσματα του ελέγχου που διενεργεί το κράτος μέλος εξαγωγής των εν λόγω πολύτιμων μετάλλων δεν ανταποκρίνονται στις ανάγκες της Τσεχικής Δημοκρατίας.

63 Ωστόσο, ενώ η επίμαχη τσεχική πρακτική μπορεί, συνεπώς, να κριθεί εν μέρει δικαιολογημένη, κυρίως επειδή τα πολύτιμα μέταλλα ενδέχεται να μην πληρούν τις εκ του νόμου προϋποθέσεις διαθέσεως στο εμπόριο σε κράτος μέλος, απαιτείται, επιπλέον, προκειμένου η δικαιολόγηση αυτή να γίνει δεκτή, να είναι η εν λόγω πρακτική ικανή να διασφαλίσει την επίτευξη του σκοπού αυτού, χωρίς να υπερβαίνει το αναγκαίο προς τούτο μέτρο (βλ., συναφώς, αποφάσεις της 10ης Φεβρουαρίου 2009, Επιτροπή κατά Ιταλίας, C-110/05, EU:C:2009:66, σκέψη 59 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και της 16ης Ιανουαρίου 2014, Juvelta, C-481/12, EU:C:2014:11, σκέψη 29).

64 Διαπιστώνεται, όμως, ότι η επίμαχη τσεχική πρακτική αφορά εν γένει τα πολύτιμα μέταλλα που φέρουν σφραγίδες του WaarborgHolland, και όχι μόνον τα πολύτιμα μέταλλα που έχουν σφραγισθεί από τον WaarborgHolland στο έδαφος τρίτου κράτους, και μάλιστα ανεξαρτήτως των συνθηκών υπό τις οποίες τα εν λόγω πολύτιμα μέταλλα έχουν εξαχθεί προς την Τσεχική Δημοκρατία, δηλαδή, μεταξύ άλλων, ανεξαρτήτως του αν έχουν εξαχθεί στην Τσεχική Δημοκρατία αφού έχουν απλώς τεθεί σε ελεύθερη κυκλοφορία σε άλλο κράτος μέλος ή αν έχουν επιπλέον διατεθεί νομίμως στο εμπόριο σε άλλο κράτος μέλος.

65 Συναφώς, η Τσεχική Δημοκρατία υποστηρίζει ότι δεν είναι σε θέση να διακρίνει ποιες από τις σφραγίδες του WaarborgHolland έχουν τεθεί στο έδαφος τρίτου κράτους και ποιες έχουν τεθεί εντός της Ένωσης, καθώς οι σφραγίδες αυτές είναι ίδιες, ανεξαρτήτως του τόπου σφραγίσεως. Ωστόσο, η περίσταση αυτή δεν αρκεί για να γίνει δεκτό ότι η εν λόγω πρακτική, κατά το μέτρο που μπορεί να δικαιολογηθεί, είναι ανάλογη προς τον επιδιωκόμενο σκοπό.

66 Πράγματι, μέσω της επιβολής, λόγου χάριν, στον εισαγωγέα στην Τσεχική Δημοκρατία της υποχρεώσεως να αποδεικνύει εγγράφως τον τόπο στον οποίον τέθηκε η επίμαχη σφραγίδα, καθώς και, ενδεχομένως, τον τόπο θέσεως σε ελεύθερη κυκλοφορία και νόμιμης διαθέσεως στο εμπόριο των οικείων πολύτιμων μετάλλων εντός της Ένωσης, θα μπορούσε η άρνηση της αναγνωρίσεως των σφραγίδων του WaarborgHolland να περιοριστεί μόνο στις περιπτώσεις κατά τις οποίες ο επιπλέον έλεγχος των εν λόγω μετάλλων από τις τσεχικές αρχές δικαιολογείται πράγματι από την ανάγκη προστασίας των καταναλωτών, καθώς έτσι θα θιγόταν λιγότερο η ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων σε σχέση με τη γενική άρνηση αναγνωρίσεως των σφραγίδων αυτών και την επιβολή υποχρεώσεως εκ νέου σφραγίσεως όλων των πολύτιμων μετάλλων που φέρουν τέτοιες σφραγίδες.

67 Το γεγονός ότι, σε μια τέτοια περίπτωση, ο καταναλωτής δεν θα ήταν ο ίδιος σε θέση να ελέγξει εάν η σφράγιση του πολύτιμου μετάλλου από τον WaarborgHolland έχει πραγματοποιηθεί στο έδαφος τρίτου κράτους ή στο έδαφος της Ένωσης, με συνέπεια να υπάρχει ο κίνδυνος να σφάλει όσον αφορά την ποιότητα του εν λόγω μετάλλου, δεν δικαιολογεί, αντιθέτως προς ό,τι υποστηρίζει η Τσεχική Δημοκρατία, τον χαρακτηρισμό της επίμαχης πρακτικής ως ανάλογης προς τον επιδιωκόμενο σκοπό, διότι τούτο θα σήμαινε ότι ο καταναλωτής αυτός δεν μπορεί να εμπιστευθεί τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους καταναλώσεως όσον αφορά τον έλεγχο της ποιότητας των προϊόντων που επιτρέπει να διατίθενται στην οικεία αγορά, πράγμα που δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

68 Διαπιστώνεται, συνεπώς, ότι η τσεχική πρακτική, κατά το μέτρο που μπορεί να δικαιολογηθεί από την ανάγκη προστασίας των καταναλωτών, δεν είναι ανάλογη προς τους επιδιωκόμενους σκοπούς, διότι είναι γενικευμένη και συστηματική.

69 Βάσει των προεκτεθέντων, διαπιστώνεται ότι η Τσεχική Δημοκρατία, αρνούμενη να αναγνωρίσει τις σφραγίδες του WaarborgHolland, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 34 ΣΛΕΕ, η δε προσφυγή απορρίπτεται κατά τα λοιπά.

Επί των δικαστικών εξόδων

70 Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπάρχει σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Κατά το άρθρο 138, παράγραφος 3, πρώτη περίοδος, του ίδιου κανονισμού, σε περίπτωση μερικής ήττας των διαδίκων, κάθε διάδικος φέρει τα δικαστικά έξοδά του. Δεδομένου ότι η προσφυγή της Επιτροπή είναι εν μέρει απαράδεκτη, πρέπει η Επιτροπή και η Τσεχική Δημοκρατία να φέρουν εκάστη τα δικαστικά έξοδά τους.

71 Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 140, παράγραφος 1, του ίδιου Κανονισμού, κατά το οποίο τα κράτη μέλη που παρεμβαίνουν στη δίκη φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους, η Γαλλική Δημοκρατία φέρει τα δικαστικά της έξοδα.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφασίζει:

1) Η Τσεχική Δημοκρατία, αρνούμενη να αναγνωρίσει τις σφραγίδες του WaarborgHolland, παρέβη τις υποχρεώσεις που υπέχει από το άρθρο 34 ΣΛΕΕ.

2) Απορρίπτει την προσφυγή κατά τα λοιπά.

3) Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η Τσεχική Δημοκρατία και η Γαλλική Δημοκρατία φέρουν τα δικαστικά έξοδά τους.

(υπογραφές)